

Sammanställning av återrapporteringar utifrån patientperspektivet 2013-2017

Perspektiv	Arbetsområde	Projekt, aktivitet m.m.	Vårdorganisation
Patient- perspektivet	<i>Alkohol</i>	Alkoholfri operation är aktuell och arbete pågår. Kartläggning av lämplig grundutbildning för personal som pratar riskbruk pågår.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Kampanjen Hur dricker du? genomfördes under 2015 i samarbete med de fyra norra landstingen samt IQ. Kampanjen syftade till att få människor att fundera över sina alkoholvanor.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Barn som närstående</i>		Riktlinje och anvisning för patientnära för att uppmärksamma, informera och stödja barn som närstående.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		På årliga "Psykiatrins dag" var fokus 2016 "barn som närstående inom vuxenpsykiatri".	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		2016 genomfördes en dag om "barn som närstående i akutprocesser".	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Paramedicin har deltagit i projektet "bemötandet av barn inom palliativ vård".	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Barnperspektivet, utifrån barnkonventionen, Barn som anhörig/Barntraumateam.	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
		Barnombud finns på de flesta enheter och rutiner för hur man uppmärksammar barn som närstående finns också. Under 2016 anordnades två konferensdagar om barn som närstående vid svåra händelser.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>E-hälsa</i>		Ex. journal på nätet, webbtidbok, videomöten i vården, vårdplanering på distans.	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
<i>Fysisk aktivitet</i>		Fysisk aktivitet på recept förskrivs och följs upp och samverkan sker med lokala aktivitetsarrangörer (motionsanläggningar etc.).	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Fysisk aktivitet på recept förskrivs och följs upp och samarbetet med friskvården fungerar bra. I terapirekommendationerna finns ett kapitel om levnadsvanor och rekommenderat FaR finns för flertalet diagnoser.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
		Utvecklat FaR-ledarnätverket.	<i>Stockholms läns landsting 2014-2017</i>

<i>Hälsofrämjande/ sjukdomsförebygg ande</i>	En levnadsvanemottagning har startats under hösten 2016 som ett pilotprojekt under ett år. Önskemål om mottagningen kom fram under arbete med vårdprogram för levnadsvanor där alla förvaltningar var representerade. Syftet med mottagningen är att hjälpa patienter med svår levnadsvaneproblematik enligt satta kriterier. Projektansvariga för mottagningen är folkhälsostrategerna på avdelningen för kunskapsstöd.	<i>Landstinget Blekinge 2013- 2016</i>
	Bemöta patienterna utifrån ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt (personcentrerad vård) som gör dem och deras närstående delaktiga i vård och behandling.	<i>Region Östergötland 2013- 2016</i>
	Hälsokoordinatorskonceptet är en ersättningsbaserad struktur och en grundförutsättning för det hälsofrämjande arbetet i primärvården där VC utser namngiven ansvarig för varje levnadsvaneområde.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	REK-listan innefattar kommentar kring varje levnadsvana med information om enkla råd/rådgivande samtal och vart man kan vända sig för fördjupat stöd. Inom primärvården finns det ansvariga för varje levnadsvana med tydliga rollbeskrivningar.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	Sjukdomsförebyggande arbete, avseende levnadsvanor, SoS Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder. Hälsobladet i patientjournalen Cosmic.	<i>Region Östergötland 2013- 2016</i>
	Kliniker och hälsocentraler erbjuds utbildning inom de olika levnadsvanorna och arbetet följs årligen upp via SoS indikatormätning.	<i>Västerbottens läns landsting 2013- 2016</i>
	Hälsokommunikatörer.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
	Utvecklat patientutbildningar om hälsosamma levnadsvanor inom olika specifika områden.	<i>Stockholms läns landsting 2014- 2017</i>
	Kloka listan Patientversionen innehåller från 2018 råd om hälsosamma levnadsvanor.	<i>Stockholms läns landsting 2014- 2017</i>

	Arbetet med personcentrerad vård förstärktes under denna medlemsperiod och kopplingen till hälsofrämjandearbetet tydliggjordes på olika sätt, bl.a. vid workshops.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Inom mödra- och barnhälsovården erbjuds samtal om levnadsvanor till alla föräldrar och det senaste året har även fyraåringarna på BVC fått samtal om levnadsvanor med hjälp av seriefiguren Bamse.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>
	Cancerpreventionsplan – utbildning kontaktssjuksköterskor.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
	Vårdprevention (fall, ohälsa munnen, trycksår, nutrition).	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
	Under perioden förstärktes de verksamhetsnära kontakterna. Det handlade bl.a. om struktur för dokumentation som möjliggör utdata och möjlighet att mäta och följa det pågående arbetet, lokala medicinska riktlinjer kring alla fyra levnadsvanor och skrivningar om levnadsvanor i Region Kronobergs läkemedelsrekommendationer. Ett strategiskt dokument utarbetades och fastställdes i hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp 'Hälsa 2020'. Dokumentet beskriver en kraftsamling gällande arbetet med levnadsvanorna och personcentrerad vård fram till år 2020. Dokumentet kompletterades med specifika handlingsplaner för de fyra levnadsvanorna.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
<i>Kultur och hälsa</i>	"Må bra med kultur".	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
	Kulturunderstödd rehabilitering och Dans för personer med Parkinsondiagnos.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
<i>Matvanor</i>	Matvanor - patienter får råd om hälsosamma matvanor tidigt och preventivt i och med SHP (Hälsosamtal som erbjuds länets 40, 50 och 60 åringar) och ökade dietistresurser i PV. Personal utbildats enligt SoS riktlinjer för hälsosamma matvanor.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Mer- och Mindre metoden används sedan 2017 (i samverkan med Karolinska) på Barn- och Ungdomsmedicinska enheten för intervention av överviktiga förskolebarn som identifierats på BVC.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>

	Diplomering av matrådgivare.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
<i>Psykisk hälsa</i>	Psykisk hälsa, nätverket arbetar med att uppmärksamma och förbättra arbetet med sömn och stress för patienter i Primärvården.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	En temadag om sömnens betydelse för hälsan har arrangerats i samarbete med Läkemedelscentrum ht 2016. I samband med suicidpreventiva dagen anordnades "En dag om att förebygga självmord" där drygt 400 deltagare närvarade.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Riktlinjer</i>	Implementering av Nationella Riktlinjer för sjukdomsförebyggande arbete är ständigt pågående genom kontakter/dialog med Hälsoval, specialistvård och psykiatri.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Lokala riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder finns såväl för primärvård som för specialistvård.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer "Prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor".	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
	Lokala riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder finns såväl för primärvård som för specialistvård och psykiatri.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
	Införandet av de nationella riktlinjerna för sjukdomsförebyggande metoder skedde inledningsvis i projektform men drivs sedan hösten 2013 i förvaltningens ordinarie verksamhet. Arbetet finansieras med budgetförstärkning. Strukturer för arbetet har skapats, exempelvis utbildade levnadsvanekoordinatorer inom primärvården, dietistkompetens knuten till det sjukdomsförebyggande arbetet, en organisation för rök- och alkoholfri operation samt förstärkning inom ungdomshälsan för att ha möjlighet att bedriva proaktivt hälsoarbete. Processutveckling pågår för att skapa rutiner för strukturerat arbete med levnadsvanor i all specialiserad sjukvård och vi kan tydligt under 2017 se att fler och fler patienter tillfrågas om levnadsvanor redan på akutmottagningen.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>

<i>Samverkan</i>	I samverkan med Socialstyrelsen har Region Kronoberg tillsammans med Lessebo kommun deltagit i ett arbete med bland annat två workshops. Syftet med samverkan var att beskriva en möjlig process för samverkan mellan kommunal hälso- och sjukvård och regionens hälso- och sjukvård för att stödja patienter med ohälsosamma levnadsvanor. Arbetet kommer att resultera i en rapport från Socialstyrelsen.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Genom ett aktivt deltagande HFS olika temagrupper har regionen genom erfarenhets- och kunskapsutbyte kunnat förstärka det egna utvecklingsarbetet på ett kvalitetssäkert sätt.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
<i>SRHR</i>	Det finns ett team för sexuellt våldsutsatta sedan 2014.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	Ca 1100 medarbetare är HBTQ-certifierade/diplomerade. Webb "bas"-utbildning är framtagen.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	HBTQ-diplomering pågår av landstingets verksamheter för att förbättra bemötande och arbetsmiljö.	<i>Västerbottens läns landsting 2013- 2016</i>
	I samverkan med ideell organisation stödja personer som lever med hiv. Utbildningsinsatser för extern och intern personal inom området sexuell hälsa.	<i>Västerbottens läns landsting 2013- 2016</i>
<i>Tobak</i>	Beslut om att landstinget Sörmland ska arbeta strukturerat efter standards (ENSH) togs 2015.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	Diplomering av tobaksavvänjare – utbildningar har genomförts årligen och totalt finns ca 50 diplomerade tobaksavvänjare i landstinget.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	En rökfri operation – systematiskt arbete i primärvård och specialistvård.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	Rutiner för remittering till tobaksavvänjare inför operation omarbetas kontinuerligt för att anpassas till aktuella vårdflöden.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>
	Målet med inträdesprojektet inom patientperspektivet var att hitta former för att säkerställa att patienter är rökfria inför planerad operation (inom Ortopedkliniken sektion protes höft och knä) samt att utarbeta	<i>Region Gävleborg 2013-2016</i>

organisatoriska former för det fortsatta arbetet. Några av de viktigaste aktiviteterna för att nå detta mål var att tydliggöra gränssnittet/ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter samt att gemensamt hitta arbetsätt/samverkan och organisation för att fånga upp och erbjuda stöd till tobaksfrihet. Arbetet startades med att tydliggöra gränssnittet mellan primärvården och de opererande verksamheterna i form av ett gemensamt gränssnittsdocument. En gemensam operationsförberedande remiss med utökade frågeställningar kring patientens tobaksbruk samt om hen erbjudits tobaksavvänjningsstöd arbetades fram utifrån önskemål av de opererande verksamheterna. Denna implementerades sedan i primärvården. Primärvårdens tobaksavvänjare prioriterar patienter som har en inplanerad operation. En gemensam rutin för det fortsatta arbetet med rökfria patienter i samband med operation inom de opererande verksamheterna arbetades fram.

Det fortsatta arbetet handlar om att säkerställa följsamheten till de framtagna dokumenten samt att på ett tydligare sätt följa upp andelen patienter som är rökfria i samband med operation. Hälsoekonomiska beräkningar är ett av verktygen som kommer att användas för att tydliggöra vinsterna med att få fler patienter rökfria i samband med operation. Arbetet handlar också om att säkerställa patientflödet (rätt information vid respektive kontakt) inom de opererande verksamheterna.

Tobaksfri inför operation, införandet av rökfria utomhusmiljöer inom hälso- och sjukvården.

Region Östergötland 2013-2016

Diplomering av tobaksavvänjare – utbildningar genomförs varje år.

Västerbottens läns landsting 2013-2016

Digital tobaksavvänjning.

Region Jönköpings län 2014-2017

	En rökfri operation – uppdatering av material på intranätet och lyfts som en patientsäkerhetsfråga till patientsäkerhetsrådet.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Utbildning/ information</i>	Årlig utbildning sker till personal i levnadsvanor Mat/Fysisk aktivitet och Alkohol/Tobak och MI	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Efter önskemål har riktade utbildningsinsatser i de fyra levnadsvanorna genomförts till barnhälsovården, psykiatrin och försvarshälsan.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Nätverksträffar Mat/Fysisk aktivitet, Alkohol/Tobak sker två gånger per år som inspiration och påfyllnad av nyheter/fortbildning till vårdpersonal. Både våra utbildningar och nätverk är tillgängligt för personal även utanför landstingets verksamhet som t.ex. privat vård, försvarshälsan, kommunerna, länsstyrelsen.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Hälsofrämjande insatser är ett återkommande tema i Landstingets tidning "Topp till Tå" som når alla Blekingebor.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Inom specialistvården och primärvården erbjuds utbildning inom de olika levnadsvanorna och arbetet följs årligen upp via SoS indikatormätning.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Utbildning i Motiverande samtal genomförs varje termin för vårdpersonal.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Utbildning i Motiverande samtal genomförs varje termin för vårdpersonal.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
	Under medlemsperioden fortsatte arbetet med fortbildning inom flera olika områden, framtagande av material, uppdatering av samtalsguide, avgränsade projekt och workshops.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	HFS broschyren "Goda levnadsvanor gör skillnad" används flitigt och är mycket populär hos patienter och personal.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	Hälsoinformation, foldrar till väntrum och info-PC i väntrum	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
	Utvecklat informationsmaterial.	<i>Stockholms läns landsting 2014-2017</i>

	Tagit fram broschyrställ för samlad patientinformation om levnadsvanor.	<i>Stockholms läns landsting 2014-2017</i>
	Lärcaféer – hjärtats hus, levande bibliotek, självhjälpgrupper, more to life, passion för livet, recovery college inom psykiatrin (peer to peer).	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>
<i>Våld i nära relationer</i>	Ett systematiskt arbete pågår från fastställt vårdprogram.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Råd "våld i nära relationer" ger stöd vid implementering av vårdprogram, utbildar och metodutvecklar.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Ett vårdprogram som reviderades 2015 finns. Utbildningar erbjuds och genomförs på kliniker och hälsocentraler. Expertråd bildat 2015 för att bevaka kunskap och utveckla rutiner och stöd för arbetet.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Äldres hälsa</i>	Äldrevårdcentraler med fokus på äldre >75 år, multisjukas hälsa och tidigt upptäcka sköra äldre.	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>